

KNIHA DANIEL
PODKLADY PRO LEKTORY BIBLICKÉHO STUDIJNÍHO SEMINÁŘE
Mark Finley

2. POHLED DO BUDOUCNOSTI

OPAKOVÁNÍ

Minulý týden jsme v knize Daniel studovali především vztah této knihy k posledním dnům historie naší země. Začali jsme, studovat 12. kapitulu, protože tato kapitola v hlavních rysech podává vztah knihy Daniel k poslední době. Dnes večer se vraťme ke 2. kapitole knihy Daniel, abychom si zopakovali a osvěžili to nejdůležitější z 1. kapitoly. Jak si jistě vzpomínáte, vybral si Bůh izraelský národ jako svého představitele a ochránce Boží pravdy. Ale jak jsme si minulý týden ukázali, vyvolený izraelský národ se protivil Boží vůli, Božím záměrům a plánům. Bůh chtěl, aby tento národ byl světlem zvěstujícím Boží pravdu pohanům. Podmínkou byla jejich poslušnost, a proto Bůh nakonec nemohl vykonat to, co s tímto národem zamýšlel. Izrael zmařil Boží plán, izraelité zklamali - nesplnili podmínky pro plnění nádherného Božího plánu.

Když Izraelité neposlušovali a reptali proti prorokům, které jim Bůh posílal, dovolil Bůh, aby Izraelští upadli do zajetí a otroctví. Bůh chtěl v těžkých podmínkách otroctví dosáhnout u tohoto národa toho, co nedokázal, když byli svobodni.

V 1. kapitole jsme četli o zkáze Jeruzaléma a jeho zničení králem Nebúkadnesarem. Dozvěděli jsme se, že Daniel a jeho tři přátelé byli zajati. Nebúkadnesar chtěl Daniele a jeho tři přátele převychovat filozofií Babylónu na babylónských školách. Chtěl změnit způsob jejich myšlení. Chtěl, aby uctívali babylónské bohy. Chtěl, aby se naučili válečnému umění Babylónu. A pak je chtěl poslat zpět jako loutkové krále do Jeruzaléma.

Po přečtení 1. kapitoly knihy Daniela vidíme jasnou porážku lidí vyznávajících pravého Boha. Po tříletém vzdělávání na babylónských školách se Daniel, Izraelita, dostává do popředí, protože vyniká velikou moudrostí. Takže i když kapitola začíná Boží porážkou, končí Danielovým povýšením na význačné místo říše babylónské. To nejdůležitější v 1. kapitole je Danielova věrnost Božím zásadám. Bible říká, že se Daniel ve svém srdci rozhodl, že bude sloužit Bohu. Bůh mohl působit v Danielově životě, protože se Daniel pevně rozhodl mu sloužit. V první části našeho semináře jsme se

dověděli, že všechno, co se později v Danielově životě přihodilo, bylo výsledkem jeho rozhodnutí, o kterém čteme v 1. kapitole. Viděli jsme, že cokoliv pro Boha uděláme, musí vycházet z úplného odevzdání se službě Bohu.

ZNEPOKOJENÝ KRÁL

Dnes večer obraťme naši pozornost k 1. verši 2. kapitoly knihy Daniela. Zarazí nás tam zdánlivý protiklad:

„Ve druhém roce svého kralování měl Nebúkadnesar sen. Rozrušil se a nemohl spát.“ (Da 2,1)

Kde je ona nesrovnalost? Bible - pokud ji správně pochopíme - si nikdy neprotiřečí. Ale místy by se nám mohlo zdát, že nacházíme nesrovnalosti. Při hlubším pohledu se nám rozporná místa ujasní. Kolikátým rokem vládl v té době Nebúkadnesar? Druhým rokem. Kolik let strávil Daniel na babylónských školách? Tři. Tak před námi vyvstal problém, protože první kapitola knihy Daniele končí předvedením Daniela před krále po tříletém studiu. Ale Nebúkadnesar měl sen ve druhém roce svého panování.

Chci vám ukázat, jak si máte počínat, až narazíte v Bibli na nějaký problém, na zdánlivou nesrovnalost. Když se setkáte se zdánlivou nesrovnalostí, snažte se její příčinu objasnit a hledejte tak dlouho, až vám vše bude jasné.

Nezavrhujte všechno ostatní kvůli maličkosti, které nerozumíte, a když nepochopíte hned, uložte si vše do paměti, důkladně se zamyslete a snažte se najít, proč tomu nerozumíte. Když vůbec nechápete a jste zcela vyvedeni z míry, řekněte: „Pane, věřím pevně tvému slovu a vím, že tu nejde o skutečný rozpor; je to jen zdánlivá nesrovnalost. Věřím, že když budu déle studovat tvé Slovo, všechny zdánlivé rozpory se mi objasní.“

Tento zdánlivý protiklad z Da 2,1 se dá snadno vysvětlit. Když staří Židé počítali dobu vlády panovníka, nebrali v úvahu rok, kdy nastoupil na trůn. Tak rok, kdy se ujal vlády, byl vlastně rok nula (nultým rokem), další rok vlády byl prvním a třetí rok byl teprve druhým rokem panování. Podle tohoto systému počítání to byl tedy druhý rok Nebúkadnesarovy vlády. Pokračujme dále textem Da 2,1:

„Ve druhém roce svého kralování měl Nebúkadnesar sen. Rozrušil se a nemohl spát.“ (Da 2,1)

Ve druhé kapitole čteme, že král Nebúkadnesar měl sen. Tato kapitola nás seznamuje s největším, prorockým knihy Daniela. Proroctví provázela způsob myšlení starobylých národů. Tyto starobylé národy kladly velký důraz na sny. Sny měly pro ně velký význam. Starobylý svět, jeho králové, panovníci a náboženští představitelé věřili, že skrze sny k nim promlouvá Bůh. A tak, když měl Nebúkadnesar tento sen, pochopil, že je to sen velmi neobyčejný a zvláštní.

PROČ PROROCTVÍ?

Abychom si ukázali význam prorockých, zalistujeme o tři knihy dále, ke knize proroka Amose. Nebúkadnesar měl sen, prorocký sen, ale chtěl bych, abyste poznali význam prorockých v Božím plánu. Přečtěme si knihu Amosovu, kapitolu třetí, verš sedmý:

„Ovšem, Panovník Hospodin nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům.“ (Am 3,7)

Bůh tedy neučiní nic, co nezjevil prostřednictvím svých proroctví. Bůh předem oznámil velké. Boží zásahy do historie, do dějin světových říší, do událostí, které ovlivnily jeho lid.

Daniel ve druhé kapitole odhalil velké proroctví, které se týká historie naší země. Vezměte si prosím své bible a najděte si knihu Izajáše 46,9.10. I v této knize si ukážeme význam proroctví. Proroctví je metoda, které Bůh užívá, aby nám zjevil budoucnost. Proroctví je budoucnost, která se ještě nestala.

„Pamatujte na to, co bylo na počátku od věků! Já jsem Bůh a jiného už není, jsem Bůh a nic není jako já. Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo. Pravím: Moje rozhodnutí platí a co se mi líbí, uskutečním.“ (Iz 46,9.10)

Připomeňme si, že babylóňané uctívali 13 bohů. Nebúkadnesar dobyl Jeruzalém a odnesl nádoby z Božího domu do chrámu svého boha, boha Baala v zemi Šineár.

V 1. kapitole knihy Daniela se zdá, že izraelský Bůh utrpěl velkou porážku. Ale Bůh Izraele vyzývá falešné bohy, aby se vzájemně poměřili. Podle našeho textu z knihy proroka Izajáše má Bůh schopnost předvídat budoucnost. A tak Bůh říká: „Já jsem Bůh a jiného už není...“ Žádný falešný bůh není schopen odhalit budoucnost. Žádný falešný bůh nedokáže ukázat budoucnost lidských dějin.

Při studia 2. kapitoly knihy Daniel dojdeme k poznání, že falešní bohové nemohli vyložit sen králi Nebúkadnesarovi a oznámit mu, co ho v budoucnu čeká. To mohl učinit jen pravý Bůh.

Proroctví sledují 4 základní cíle. Než budeme pokračovat ve studiu knihy Daniel, rád bych se o nich zmínil. Bůh nám zjevuje proroctví ze čtyř důvodů.

1. Jak jsme se již zmínili, proroctví je důkazem existence, všemohoucího Boha, který nade vším panuje. Čím hlouběji studujeme proroctví, tím více důvěřujeme v Boží velikost. Proroctví ukazuje působení Boží ruky v dějinách. Ukazuje již předem, jak Bůh ovlivní lidské dějiny.
2. Proroctví dokazují to, že Bible je spolehlivé Boží slovo. Proroctví je nejen důkazem Boží existence, ale zároveň nás ujišťuje, že Bible je Boží slovo. Jak poznáte, když si vezmete tuto knihu, že není pouze výplodem lidské fantazie? Podle čeho poznáte, že to nebyla pouze touha lidí starověku, která vedla k napsání této knihy 1500 let př. Kr.? Jak poznáte, že tato kniha nám zjevuje Boží vůli? Žádné lidské dílo by nemohlo tak přesně, dokonce s minutovou přesností předpovědět lidstvu budoucnost, jako Písmo. Proroctví dokazují, že Bible je spolehlivé slovo Boží.
3. Proroctví nám vysvětluje minulost a předpovídá budoucnost. Jinými slovy proroctví spojuje minulost s budoucností. Protože to, co bylo předpovězeno, se v minulosti přesně splnilo, mohu s důvěrou hledět do budoucnosti. Proroctví nebuduje pouze naši víru v Boha a jeho Slovo, ale skrze proroctví můžeme také klidně hledět do budoucna. A potřebujeme mít dnes důvěru v budoucnost? Nemá dnes mnoho lidí sklon hledět do budoucna se strachem? Studium proroctví získáme pevný základ víry pro to, co nás v budoucnu čeká.
4. Stvořitel chce na proroctví ukázat, co máme dělat, abychom žili ve věčné radosti. Proroctví odkrývá budoucnost, a tak, když víme, co bude, jako Boží lid víme, jak se máme zachovat. Proroctví má proto hluboký

vliv na náš způsob života. Bůh nám neukázal budoucnost jen pro události, které se mají stát. Proroctví se má hluboko zakořenit ve způsobu našeho života. Bůh nám zjevil budoucí události, abychom věděli, co On očekává od nás, kteří žijeme v rozhodujících hodinách historie této země.

Při studiu 2. kapitoly knihy Daniele studujeme proroctví, která v nás mají vzbudit důvěru v Boha. Proroctví posílí věrohodnost Písma. Proroctví ukáží budoucnost. Proroctví nás naučí, jak žít když víme, co nás v budoucnu čeká.

KRÁL VOLÁ O POMOC

Ve 2. kapitole knihy Daniel čteme, že král měl sen a dal si předvolat čtyři skupiny lidí. Podívejme se na 2. verš:

„Král tedy rozkázal zavolat věštce, zaklínače, čaroděje a hvězdopravce, aby mu pověděli, co se mu zdálo. I přišli a postavili se před králem.“ (Da 2,2)

Kteří lidé byli předvedeni před krále? Věštci, zaklínači, čarodějové a hvězdopravci. Přišli zástupci těchto čtyř skupin lidí. Byli to odborní poradci Babylóna. Nebúkadnesar měl sen. Probudil se a sen zapomněl. Komu z vás se někdy zdál nějaký sen, ale zapomněl ho, jakmile se probudil? A kdo z vás, když zapomněl, co se mu zdálo, chtěl vědět, jaký to byl sen? Ano, Nebúkadnesar to chtěl vědět. Probudil se a nemohl se zbavit silného dojmu, že ten sen má velký význam. Ale nemohl si na sen vzpomenout. Povolal tedy skupinu odborných poradců.

Věštci tvořili duchovní výkvět Babylónu. Byli mezi nimi matematikové, filozofové, přírodovědci a byli to opravdu nejvzdělanější lidé v celém Babylónu. Byli to rozumoví velikáni, kteří používali k řešení problémů přesných výpočtů. Zabývali se také přírodovědou. Objevy v oblasti přírodních věd jim pomáhaly najít východisko z různých situací. Babylónané položili základy větší části dnešní matematiky.

Zaklínači byli ti, kteří chtěli pomocí kouzel a čar předpovídat budoucnost nebo se dopátrat příčin různých záhad a tajemství. Zkoumali tvary olejových skvrn na hladině vody. Nakapali olej do kádě s vodou a podle toho, jaký tvar měla olejová skvrna, řešili problémy nebo rozplétali záhady. Věštili budoucnost i z vnitřností zvířat, zejména podle vnitřností vepřů a kuřat.

Čarodějové se snažili navázat kontakt s mrtvými. Věřili, že mohou navázat spojení s duchy mrtvých a skrze ně hovořit se svými předky.

Hvězdopravci (astrologové) studovali pohyby nebeských těles. Studovali fáze měsíce, souhvězdí, apod. Mimoходом, byli to právě babylónští hvězdáři, kteří pojmenovali některá známá souhvězdí. Dali jim zvířecí jména svých bohů. Hvězdáři předpovídali budoucnost a řešili různé záležitosti podle polohy nebeských těles.

V 1. kapitole knihy Daniela vidíme zdánlivou Boží porážku. Ve 2. kapitole čteme, že Nebúkadnesarovi se zdál sen. Tento sen je velmi významné proroctví. Nebúkadnesar svolává, skupinu odborných poradců. Bůh však již odsoudil způsob, kterým se čarodějníci, hvězdáři a mágové snažili předpovídat budoucnost. Bůh odsoudil okultní vědy a ukázal, že nejsou pramenem skutečné moudrosti. Mluví o tom i kniha Deuteronomium:

„Až vstoupíš do země, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh, neuč se jednat podle ohavností oněch pronárodů. Ať se u tebe nevyskytne nikdo, kdo by provedl svého syna nebo svou dceru ohněm, věstec obírající se věštbami, mrakopavec ani hadač ani čaroděj ani zaklínač ani ten, kdo se doptává duchů zemřelých, ani jasnovidce ani ten, kdo se dotazuje mrtvých. Každého, kdo činí tyto věci, má Hospodin v ohavnosti. Právě pro tyto ohavnosti Hospodin, tvůj Bůh, před tebou vyhání ony pronárody.“ (Dt 18,9-12)

Bůh řekl, že ti, kteří věští budoucnost z olejových skvrn nebo z vnitřností zvířat, jsou ohavností před Hospodinem. Bůh svému lidu oznámil, že jediným pramenem moudrosti budou Boží pravdy zjevené skrze prorocké sny a vidění lidí, které si Bůh vyvolil. Tak Bůh řekl Izraelcům, že nemají jednat jako pohané. Neměli jako pohané důvěřovat věstcům, když potřebovali pomoc nebo se dovědět, co je čeká. Izraelci měli důvěřovat pravému Bohu a neobracet se na astrology, kteří zkoumají planety a nebeská ve snaze rozřešit osobní problémy nebo předpovídat budoucnost.

ODBORNÍ PORADCI SELHÁVAJÍ

Nebúkadnesar měl sen, a proto svolal znalce, znalce, které Bůh zavrhl. Nebúkadnesar jim řekl: Měl jsem sen a chci znát jeho význam. A tak před krále předstoupili věstci, zaklínači, čarodějové a hvězdoppravci. Řekli: „Králi Nebúkadnesare, chceme ti vyložit tvůj sen, ale nejdříve nám řekni, co se ti zdálo. A my ti pak sen vyložíme.“ Nebúkadnesar so na ně podíval a uvědomil si, že chtějí jen získat čas. Věděl, že když jim řekne svůj sen, že podají takové vysvětlení, jaké sami chtějí. Skutečný význam svého snu se doví jen tehdy, když neřekne, co se mu zdálo. V babylónském království došlo ke krizi:

„Král hvězdoppravcům odpověděl: „Mé slovo je příkaz: Jestliže mi neoznámíte sen a jeho výklad, budete rozsekáni na kusy a z vašich domů se stane hnojiště. Jestliže mi však sen a jeho výklad sdělíte, dostane se vám ode mne darů, odměny a velké pocty. Sdělte mi tedy sen a jeho výklad!“ Odpověděli znovu: „Ať král poví svým služebníkům sen a my sdělíme výklad.“ Král odpověděl: „Já vím jistě, že chcete získat čas, protože vidíte, že mé slovo je příkazem: Jestliže mi ten sen neoznámíte, čeká vás jediný rozsudek. Domluvili jste se, že mi budete říkat lživé a zlé věci, dokud se nezmění čas. A proto mi řekněte ten sen a poznám, že jste schopni sdělit mi i výklad.“ (Da 2,5-9)

Král pohrozil: „Jestli mi neoznámíte význam snu, špatně dopadnete. Přijdete o hlavu. Vaše domovy budou zničeny. Neplatím vám dobře jen proto, aby z vás byli nepotřební spekulanti. Platím vás proto, abyste rozřešili záhady a tajemství. Měl jsem důležitý sen a nedovedu si ho vysvětlit. Chci znát jeho výklad.“

A jeho odborní poradci překvapivě připouštějí:

„Není na zemi člověka, který by dovedl sdělit to, co král rozkázal. Nadto žádný velký a mocný král nežádal od žádného věstce, zaklínače nebo hvězdoppravce takovou věc. Věc, kterou král žádá, je těžká a není nikoho jiného, kdo by ji králi sdělil, mimo bohy, kteří nepřebývají mezi smrtelníky.“ (Da 2,10.11)

Je to otevřené přiznání, že moudrost astrologů a věstců není moudrostí pravého Boha. „Nemůžeme rozluštit tuto záhadu. Nemůžeme přijít na kloub

tomuto tajemství." To sami přiznávají. Král se velmi rozzlobil a přikázal, aby byli všichni tito „znalci“ zahubeni.

Bůh dovolil, aby babylónská moudrost selhala, a lidé poznali, že lidská moudrost je malá ve srovnání s moudrosti Boží.

PŘEDSTUPUJE DANIEL A JEHO BŮH

Daniel právě ukončil své studium. Neučil se moudrosti od místních zaklínačů a věstců, a přesto patřil mezi nejvlivnější a nejmoudřejší muže babylónského dvora.

V Danieli 2,14.15 jsme četli o muži, který jediný mohl sen vysvětlit:

„Tehdy se Daniel rozvázně a uvážlivě obrátil na Arjóka, velitele královny tělesné stráže, který vyšel zabíjet babylónské mudrce. Otázal se Arjóka, králova zmocněnce: „Proč je králův rozkaz tak přísný?“ Arjók Danielovi tu věc oznámil.“ (Da 2,14.15)

Během svého tříletého studia si Daniel získal důvěru krále. Proto král vyhověl jeho žádosti. Dal mu čas. Daniel byl jediným člověkem, který mohl sen vyložit. Daniel byl tím, kdo se pro tento účel narodil.

Když čtu knihu Daniela, žasnu, jak jeden jediný člověk - Daniel - mohl zasáhnout do dějin. Danielův vliv v babylónské vládě se projevil na celém babylónském dvoře. Snad je dnes večer mezi vámi žena, která si přeje, aby se její manžel stal křesťanem, nebo aby její děti důvěřovaly Božímu slovu. Mám pro vás dobrou zprávu: Daniel zcela změnil směr babylónských dějin, a když on dokázal udělat takovou věc, proč byste vy nemohli dokázat něco podobného doma nebo ve svém zaměstnání? Snad někdo dnes večer zatouží: „Kdybych jen neměl ve své práci takový shon a tolik nepříjemností.“ Mám i pro něho potěšující zprávu: Bůh vás může použít k tomu, abyste změnil své pracovní prostředí. Daniel to dokázal, jak mi jistě dáte za pravdu. Daniel se nepřizpůsobil situaci, nesplynul s okolím. Byl to Boží muž. Dokázal úplně změnit běh událostí. On byl tou hybnou pákou. Z milosti Boží se i vy můžete stát takovými lidmi. Bůh má i s vámi svůj plán.

Proč právě vy jste se narodili v určité době? Proč jste se nenarodili před 100 lety? Před 500 lety? Neměli jste možnost vybrat si dobu svého narození. Daniel rovněž neměl tuto možnost. Nezvolil si pro své narození dobu, ve které žil, ale jak ukazuje jeho dramatický osud, byl Daniel Boží muž; který měl přinést svědectví na babylónský dvůr právě ve své době. Kdyby Daniel nevyužil své příležitosti, prohřál by svůj život. Vy jste se narodili pro tuto dobu. Narodili jste se, abyste změnili své okolí. To, co Bůh zamýšlí učinit s vaším životem, je vznešené a svaté.

„Daniel vešel ke králi a prosil ho, aby mu dal určitou dobu, že králi ten výklad sdělí. Pak Daniel odešel do svého domu a oznámil tu věc svým druhům, Chananjášovi, Míšaelovi a Azarjášovi. Vyzval je, aby prosili Boha nebes o slitování ve věci toho tajemství, aby Daniel a jeho druhové nebyli zahubeni se zbytkem babylónských mudrců. I bylo to tajemství Danielovi zjeveno v nočním vidění. Daniel dobrořečil Bohu nebes.“ (Da 2,16-19)

DANIEL JDE KE ZDROJI MOUDROSTI

Je to vzrušující. Daniel požádal o čas a pak odešel s přáteli do svého domu a tam se společně modlili. Danielovy modlitby se nenesly jen do stropu, Danielovy modlitby stoupaly přímo do Boží náruče. Jsou lidé, kteří vědí, jak se mají modlit. Něco se děje, když se modlí. Není to jen utrácení času. Daniel znal svého Boha. Byli přátelé. V celé knize vidíme význam modlitby. Modlitba není jen jakýsi pokus, kouzlo, přetvářka. Modlitba není jen pouhé duševní vzplanutí. Modlitba je důvěrné přátelství s Bohem, které Bohu umožní přístup do nitra člověka, aby se tak mohl podílet na jeho životě, protože nemůže činit jinak.

Někdo řekne: „No to mi teda vysvětlíte.“ Když stisknu vypínač, rozsvítí se světlo. Světlo mi slouží, ale nedovedu vám přesně vysvětlit všechno o ohmech, ampérech a elektrodách, které způsobí, že elektrina dává světlo. Protože to nedovedu vysvětlit, neznamená to, že půjdu a zhasnu světlo. Nedovedu si to plně vysvětlit, ale přináší mi to užitek. Vím jistě, že když se upřímně modlíme k Bohu, naše modlitby stoupají k Bohu a Bůh se stává účastníkem toho, co prožíváme, protože On nemůže jinak. Stane se to, co by se jinak nestalo.

Protože se Daniel modlil, Bůh mu sen objasnil. Představuji si, že Nebúkadnesar seděl na svém trůnu, a když uviděl Daniele vstupovat, netrpělivě poposedl až na samý okraj svého křesla. Myšlenka na sen ho sužovala několik dní, takže okamžitě řekl: „Danieli, můžeš mi vyložit můj sen?“ Nebúkadnesarovo srdce bije prudčeji. Chce to vědět! „Jak vyložíš můj sen? Jaký je význam mého snu?“

„Král oslovil Daniela, který měl jméno Beltšasar: „Jsi schopen oznámit mi sen, který jsem měl, a jeho výklad?“ Daniel králi odpověděl: „Tajemství, na které se král ptá, nemohou králi sdělit ani mudrci ani zaklínači ani věštcí ani planetáři.“ (Da 2,26.27)

Daniel připomněl králi, že věřit moudrosti jeho bohů je jen pouhé bláznovství, Astrologové, kouzelníci a věštcí nedovedou odhalovat tajemství.

V 1. kapitole knihy Daniele jsme svědky Boží porážky, ale ve 2. kapitole se situace obrací a hebrejský Bůh se stává jediným, kdo dovede vysvětlit králův sen:

„Ale je Bůh v nebesích, který odhaluje tajemství. On dal králi Nebúkadnesarovi poznat, co se stane v posledních dnech. Toto je sen, totiž vidění, která ti prošla hlavou na tvém lůžku...“ (Da 2,28)

Kdo je ten, kdo dovede odhalit skryté věci? Kde žije? Je to Bůh, který žije na nebesích, Daniel se dostává do nesnází. Měl být zabit společně s mudrci Babylónské říše. Ale skrze modlitby Bůh zjevil Danielovi řešení.

Je mezi vámi dnes večer někdo, kdo se dostal do nesnází, kdo má problémy? Je zde někdo, kdo je nemá? Naše problémy se vyřeší na kolenou, v modlitbě. Také Daniel takto našel řešení svých nesnází. Když Bůh pomohl Danielovi, pomůže také vám, když se na něj v modlitbě obrátíte.

Daniel králi řekl, že Bůh mu chce odhalit, „co se stane v posledních dnech“. Jaký vztah má to, co se zdálo Nebúkadnesarovi, k dnešní době? Sen krále nás vede staletími až k dnešním dnům historie naší země. Když studujeme sen krále Nebúkadnesara, studujeme proroctví, které Bůh svěřil tomuto králi starověku nejen proto, aby zapůsobil na samotného krále, ale aby ukázal na

vzestup a pád říší během staletí, a aby zapůsobil dnešního večera na vás i na mne.

Všimněte si, že to, co Bůh zjevil Nebúkadnesarovi, se mělo vyplnit až později, jeho sen měl význam pro budoucí generace. Ve verších 31 - 35 Daniel vypráví Nebúkadnesarův sen:

„Ty jsi, králi, viděl jakousi velikou sochu. Byla to obrovská socha a její lesk byl mimořádný. Stála proti tobě a měla strašný vzhled. Hlava té sochy byla z ryzího zlata, její hrud' a paže ze stříbra, břicho a boky z mědi, stehna ze železa, nohy dílem ze železa a dílem z hlíny. Viděl jsi, jak se bez zásahu rukou utrhł kámen a udeřil do železných a hliněných nohou sochy a rozdrtil je, a rázem bylo rozdrčeno železo, hlína, měď, stříbro i zlato, a byly jako plevy na mlatě v letní době. Odnesl je vítr a nezbylo po nich ani stopy. A ten kámen, který do sochy udeřil, se stal obrovskou skálou a zaplnil celou zemi." (Da 2,31-35)

JAK STUDOVAT PROROCTVÍ

Chcete-li porozumět proroctví, musíte se při jeho výkladu držet tři zásad.

1. Nejdříve si musíte proroctví přečíst. Musíte si pečlivě všimnout každého detailu, každé podrobnosti. Musíte si to proroctví dobře pamatovat. Co jsme se dosud dozvěděli v proroctví Daniele? Dozvěděli jsme se, že Nebúkadnesar měl sen. Tento sen mu ukázal budoucnost - měl ho provést staletími, až do novověku. Seznámili jsme se s obsahem snu. Král viděl velkou sochu se zlatou hlavou, která měla prsa a ramena ze stříbra, břicho a bedra z mědi, nohy ze železa o prsty ze železa a hlíny. Kámen, který neupustila žádná ruka, zničil sochu.
2. Snažme se v bibli najít biblický význam proroctví. Předpokládejme, že nikdo z vás, kteří jste v této místnosti, nikdy nestudoval proroctví a já bych zeptal: „Co znamená zlatá hlava?" Někdo by řekl: Znamená to toto. Jiný: Myslím, že to znamená to. Každý by měl důvod pro svůj výklad. Každý výklad by měl své pro a proti. Kdo může říci, že jeden výklad je správný a jiný špatný - a naopak? Pokud je výklad proroctví svěřen člověku, pak se stává předmětem lidských sporů. Nejdříve je nutné přečíst proroctví a pak hledat v přímo bibli jeho význam. Hledat, jak sama bible vykládá toto proroctví. Ne jak si ho vykládají lidé. Výklad proroctví najdeme v Písmu. Písmo vždycky proroctví objasní.
3. Pátřejme po jeho naplnění v dějinách lidstva. Kde Danielovo proroctví zapadá do historie?

Da 2,36: „Toto je sen. Též jeho výklad řekneme králi..." Proč tu Daniel použije množné číslo - „řekneme"? O kom mluví? My - to je Daniel a Bůh. Je to tedy Boží vysvětlení proroctví, ne nějaký lidský výklad, ne pouhý dohad, domněnka. Vysvětlení dává sám Bůh.

VÝKLAD PROROCTVÍ

Daniel se podíval králi zpřímá do očí a říká: „Nebúkadnesare, ty jsi ta hlava zlatá."

„Ty, králi, jsi král králů. Bůh nebes ti dal království, moc, sílu a slávu. A všechna místa, kde bydlí lidé, polní zvěř a nebeské ptactvo, dal ti do rukou a dal ti moc nad tím vším. Ty jsi ta zlatá hlava.“ (Da 2,37.38)

Zlatá hlava tedy představuje království babylónské. Babylón, království Nebúkadnesarovo, je názorně zobrazeno jako zlatá hlava.

A co znamená hrud' a ramena ze stříbra a poté měděné břicho?

„Po tobě povstane další království, nižší než tvé, a pak další, třetí království, měděné, které bude mít moc nad celou zemí.“ (Da 2,39)

Stříbro a měď zde zcela jasně představují říše, které budou následovat po pádu Babylónu.

„Čtvrté království bude tvrdé jako železo, neboť železo drtí a drolí vše, a to království jako železo, které tříští všechno, bude drtit a tříštit.“ (Da 2,40)

Železo představovalo čtvrté království po pádu říše babylónské.

„Že jsi viděl nohy a prsty dílem z hrnčířské hlíny a dílem ze železa, znamená, že království bude rozdělené a bude v něm něco z pevnosti železa, neboť jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou. Prsty nohou dílem ze železa a dílem z hlíny znamenají, že království bude zčásti tvrdé a dílem křehké. Že jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou, znamená, že se bude lidské pokolení mísit, avšak nepřilnou k sobě navzájem, jako se nesmísí železo s hlínou.“ (Da 2,41-43)

Po čtvrté říši už nepovstane pátá, svět bude rozdělen na království, která nebudou jednotná.

„Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky...“ (Da 2,44)

Které království představuje kámen neznámého původu? Představuje království Boží. Je vám jasný význam tohoto snu? Tento sen nám ukazuje další vývoj dějin. Vede nás od doby Daniela z říše krále Nebúkadnesara ke druhému, třetímu a čtvrtému království. Po rozdělení čtvrtého království bude zřízeno království Boží. Další otázka zní: Která jsou podle bible tato tři království, která povstanou po pádu říše babylónské? V bibli, v proroctví o čase, najdete tuto důležitou zásadu. Proroctví začíná tam, kde je prorok. Proroctví Daniela začíná v době, kdy žil Daniel. Daniel řekl Nebúkadnesarovi, že jeho království je zlatá hlava. Tato zlatá hlava představuje tedy říši babylónskou. Která další říše povstala po zničení Babylónu, která říše měla přemoci Babylón?

Podívejme se do páté kapitoly knihy Daniela. Zde čteme ortel vyslovený nad Babylónem. Jednu noc byla napsána osudná slova na stěnu hodovní síně krále Belšasara. V noci - uprostřed hodování, nevázané zábavy, veselí a chvály falešných bohů - odňal Bůh žezlo babylónskému králi: Daniel podává vysvětlení nápisu na stěně síně.

Druhá část sochy - stříbro - představuje říši Médsko - Perskou.

Kdo dobyl později říši Perskou? Budeme pokračovat 8. kapitolou knihy Daniela. Dějiny se před námi rozvíjejí jako film. Proroctví dává nahlédnout do dějin. Bůh předpověděl vzestup a pád 4 velkých říší, které budou vládnout

světu. První království představuje zlatá hlava - to je Babylón. Druhé království představují prsa a ramena ze stříbra - představují říši Médsko-Perskou. Kdo dobyl říši Médsko-Perskou? V 8. kapitole Knihy Daniela Bůh popisuje zápas mezi beranem a kozlem. Ukazuje, jak kozel pošlapal berana a usmrtil ho. Ve verši 20. a 21. předpovídá Bůh zkázu říše Médsko-Perské.

„Dvourohý beran, kterého jsi viděl, jsou králové médstí a perští. Chlupatý kozel je král řecký a veliký roh, který měl mezi očima, je první král.“ (Da 8,20.21)

Zmínka o řecké říši a jejím významném králi s největší pravděpodobností odkazuje na slavného Alexandra Velikého.

Jak bylo v bibli předpověděno, říše, která ovládla říši Médsko-Perskou, byla říše Řecká. Babylónané vládli světu od r. 606 př. Kr. V roce 539 př. Kr. dobyli Peršané Babylón. Peršané vládli od r. 539 př. Kr. do r. 331 př. Kr. V r. 331 př. Kr. dobyli Řekové říši Perskou a vládli od r. 331 př. Kr. do roku 168 př. Kr. Zlatá hlava, prsa a ramena ze stříbra, měděná hrud', symbolizují Babylón, říši Médsko-Perskou a Řeckou.

A co nohy ze železa? Kdo se zmocnil vlády nad říši Řeckou? Byli to Římané. Římané ovládli svět od r. 168 př. Kr. do r. 351 po Kr. Je to úžasné, když si uvědomíme tuto skutečnost. Historik Edward Gibbon ve své knize „Rozklad a pád římského impéria“ uznává, že obraz ze snu Nebúkadnesara, o kterém se mluví ve druhé kapitole knihy Daniel, předpověděl historii budoucnosti. E. Gibbon ve své knize říká: „Římská říše ovládla svět a moc se dostala do rukou jediného člověka. Svět se stal buď bezpečným místem pro jeho přátele, nebo hrozným pro jeho nepřátele. Nedalo se odporovat. Útěk byl nemožný. Armády republiky, občas porážené, nyní kráčely rychlými kroky k Eufratu, Dunaji a Rýnu. Socha ze zlata, stříbra, mědi a železa, která představovala národy a jejich krále, byla úspěšně a s konečnou platností rozbita železnou říší Římskou.“

I světští historikové uznávají, že Danielova prorocství odhalují budoucnost. Když studujeme prorocství ve druhé kapitole knihy Daniel, budí v nás toto prorocství důvěru v Boha, který ví, co bude. V Boha, který zná dějiny budoucnosti. V Boha, který předpovídá vzestup a pád světových říší. Kdybychom prorokovali my, ty nebo já, snad bychom předpověděli i pátou světovou říši. Když svět ovládly postupně čtyři říše, domnívali bychom se, že po jejich pádu se dostane k moci i pátá říše. Ale co prorokuje bible? Vezměte, prosím, své bible a vraťte se zpět ke druhé kapitole knihy Daniel. Byla předpověděna i pátá říše po pádu Říma? Co se mělo stát potom? Přečtěme si verše 41-43:

„Že jsi viděl nohy a prsty dílem z hrnčířské hlíny a dílem ze železa, znamená, že království bude rozdělené a bude v něm něco z pevnosti železa, neboť jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou. Prsty nohou dílem ze železa a dílem z hlíny znamenají, že království bude zčásti tvrdé a dílem křehké. Že jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou, znamená, že se bude lidské pokolení mísit, avšak nepřilnou k sobě navzájem, jako se nesmísí železo s hlínou.“ (Da 2,41-43)

Představme si obraz ze snu krále Nebúkadnesara. Představme si prsty u nohou sochy, které by měly představovat pátou světovou říši. Ale podle prorocství nebude pátá světová říše, která by porazila čtvrtou. Bible říká, že čtvrté království bude rozděleno a prsty představují rozdělení čtvrtého království. Budoucnost bude jiná. Nebude žádné páté království, které porazí čtvrté. Řím bude rozdělen.

ROZKLAD A PÁD ŘÍMA

Deset částí římského impéria znázorňuje prsty u nohou sochy. Jsou přesným vyplněním proroctví, poněvadž, jak je známo, říše římská se rozkládala zevnitř a impérium se rozpadlo. Římská morálka byla na velmi nízké úrovni. Lidé ztratili chuť k práci. Přestali usilovat o to, aby vynikli. Jejich život byl naplněn přepychem, veselím, touhou po rozkoši - a výsledkem byl vnitřní rozklad Říma. Barbarské kmeny přitáhly do Evropy a pustošily impérium téměř 125 let - od r. 351 do 476 po Kr. Evropské národy, jak je známe dnes, jsou zbytky rozděleného římského impéria. Od doby svého rozdělení se římské impérium již nikdy nesjednotilo. Státy dnešní Evropy - Anglie, Itálie, Francie, Španělsko, Švýcarsko, Německo a další, jsou pozůstatky rozdělené říše římské. Je velmi zajímavé, že některé národy symbolizuje hlína. Symbolizuje ty, které jsou velice slabé - neboť hlína je velmi křehká. Symbolem jiných je železo, neboť je velmi pevné.

Když se Římské impérium rozpadlo, zbytky tohoto impéria byly buď silné, nebo velmi slabé. Země jako Švýcarsko byly vždy po vojenské stránce velmi slabé. Ale země jako Anglie, Španělsko, Francie a Itálie byly vojensky velmi významné. Národy Evropy, některé slabé, jiné silné, jsou tedy znázorněny prsty ze železa a hlíny. Podívejte se na proroctví ještě pozorněji:

„Že jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou, znamená, že se bude lidské pokolení mísit, avšak nepřilnou k sobě navzájem, jako se nesmísí železo s hlínou." (Da 2,43)

Bůh předpověděl, že po pádu Římského impéria a po jeho rozdělení již nikdy nenastane sjednocení a vytvoření určité politické jednoty. Vzpomenete si na ty, kteří chtěli v dějinách sjednotit Evropu? Sedm světových vládců se v průběhu dějin snažilo o sjednocení Evropy. Bible říká: „...avšak nepřilnou k sobě navzájem". Těchto pět slov zabránilo vytvoření další světové říše. V 9. století Karel Veliký chtěl sjednotit Evropu. Krutá na to doplatil. V 16. století se pokusil sjednotit Evropu španělský král Karel V. V 18. století se pokoušel o sjednocení Evropy Ludvík XIV. V 19. století chtěl Evropu ovládnout Napoleon. Když byl Napoleon poražen v bitvě u Waterloo v r. 1815, rozepjal ruce a řekl: „Sám všemohoucí Bůh je proti mně." Císař Vilém, Mussolini a Hitler, ti všichni se snažili sjednotit Evropu, ale nikdo z nich neuspěl. Hitler uboze skončil svůj život, když měl vítězství téměř jisté. To vše posiluje naši víru v Písmo svaté.

Písmo nám říká, co se bude dít s rozdělenou Evropou.

„Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky, neboť jsi viděl, že se utrhl ze skály kámen bez zásahu rukou a rozdrtil železo, měď, hlínu, stříbro i zlato. Veliký Bůh dal králi poznat, co se v budoucnu stane. Sen je pravdivý a výklad spolehlivý." (Da 2,44.45)

Socha ze snu krále Nebúkadnesara měla pevnou hlavu, ale nestojí na pevném základu. Základ je vratký, hrozí zhroucením. Hlava je ze zlata, prsa a paže ze stříbra, bedra z mědi a nohy ze železa - to vše se opírá o vratký základ ze směsi železa a hlíny.

Nežijeme v období, které symbolizuje hlava ze zlata, prsa s paže ze stříbra, bedra z mědi a nohy ze železa. Žijeme úplně dole v období rozdělené Evropy, kdy se celá socha kymácí a hrozí pádem a zničením.

Bible ve 44. verši říká: „Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky...”

Babylón byl zničen. Říše Médo-Perská byla zničena, byla dobytá říše Řecká, padla i říše Římská. Deset rozdělených království nikdy nedosáhlo světového významu.

Není možné pochybovat. Babylón vystřídala Médo-Perská říše. Říši Médo-Perskou říše Řecká. Říši Řeckou říše Římská. Řím byl rozdělen. To je skutečnost. Jako se již vyplnilo všechno to, co se mělo do dnešních dnů stát, tak se také v budoucnu vyplní to, co se ještě má stát. Bůh zřídí své věčné království.

DOBRÁ ZPRÁVA

Ve druhé kapitole knihy Daniele nás Daniel ujišťuje, že Bůh předpověděl dějiny světa, a že historie světa je v jeho rukou. Není to dobrá zpráva? V době, kdy hrozby atomové války nad námi visí jako Damoklův meč, v době, kdy Střední východ hrozí výbuchem a někteří se ptají: Ovládne komunismus svět? - zní nám v uších pět slov: „...avšak nepřilnou k sobě navzájem”. Podle bible nebude Evropa nikdy opravdově sjednocena. Další království nebude království tohoto světa, ale bude to Boží království.

Kámen, který nebyval v rukou, představuje Boží věčné království. Bůh zřídí své království v době, kdy bude Evropa rozdělena a jeho království bude trvat věčně. Nejdůležitější otázka, která se dotýká tebe a mne zní: Jak se můžeme připravit pro život v tomto království? Jak mohu mít jistotu, že můj život je v souladu s Boží vůlí?

S Boží milostí se můžeme naučit modlit tak, jak se naučil Daniel. Tak, abychom byli připraveni na život v království Božím. Vyberme si to právě za každou cenu. Bůh chce, aby ses připravil na jeho věčné království. Bůh chce, aby byl jedním z těch, kteří budou na Nové zemi. Dovolíš mu, aby tě připravil na brzký příchod věčného království?